

Ustavni sud Crne Gore donio je rješenje broj U-II br. 52/18 od 30. oktobra 2019. godine o pokretanju postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 2 tačka 14 stav 2 Odluke o visini mjesečne naknade za korišćenje pružnog pojasa i zemljišta koja pripada infrastrukturi i poslovnog prostora („Službeni list CG“, br. 47/14, 8/16 i 59/19), s tim u vezi dajemo sljedeći:

ODGOVOR

Ustavni sud Crne Gore pokrenuo je rješenjem postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 2 stav 2 tačka 14 Odluke o visini mjesečne naknade za korišćenje pružnog pojasa i zemljišta koja pripada infrastrukturi i poslovnog prostora („Službeni list CG“, br. 47/14, 8/16 i 59/19), koju je donijela Vlada Crne Gore, na osnovu podnijete Inicijative za pokretanje postupka ocjene ustanovnosti i zakonitosti „Crnogorskog Telekom AD“ Podgorica.

Obrazloženjem Rješenja Ustavnog suda Crne Gore se navodi da je osporenim odredbom člana 2 stav 2 tačka 14 alineja 3 Odluke, propisano da se naknada za postavljanje i korišćenje optičkih kablova za pravna lica koja su prilikom postavljanja kablova izvršila ulaganja u infrastrukturu utvrđuje na osnovu zaključenog sporazuma između pravnog lica i upravljača infrastrukture – Željeznička infrastruktura AD Podgorica, čime je prema ocjeni Ustavnog suda Vlada prekoračila ovlašćenje za uređivanje ovog pitanja.

Po ocjeni Ustavnog suda ne proizilazi ovlašćenje iz odredbe člana 32 stav 6 Zakona o željeznici, da osim visine i načina plaćanja naknada za korišćenje infrastrukture i za postavljanje i korišćenje postavljenih vodovodnih i kanizacionih cjevovoda, telefonskih, telekomunikacionih, električnih i drugih vodova, podzemnih kablova, drugih instalacija, antenskih i drugih uređaja, reklamnih panoa i objekata u komercijalne i druge svrhe u pružnom pojasu i zemljištu koje pripada infrastrukturi, će se naknada za pravna lica koja su prilikom postavljanja optičkih kablova izvršila ulaganja u infrastrukturu utvrditi na osnovu zaključenog sporazuma upravljača infrastrukture, čime je Vlada bez pravnog osnova sadržanog u Zakonu uredila pravne odnose za koje nije ovlašćena i koji su zakonska materija, čime je povrijedila načelo saglasnosti pravnih propisa, kako u pogledu formalne tako i u pogledu materijalne zakonitosti (sadržine osporenog akta).

Takođe, Ustavni sud je ocijenio da su osporenim odredbom člana 2 stav 2 tačka 14 Odluke povrijeđeni ustavni principi o vladavini prava i saglasnosti pravnih propisa iz odredaba člana 1 stav 2 i člana 145 Ustava.

U odnosu na stanovišta Ustavnog suda data u Rješenju, ostajemo pri navodima datim u Mišljenju na Inicijativu za pokretanje postupka ocjene ustanovnosti i zakonitosti osporene odredbe, koju je podnio „Crnogorski Telekom AD“ Podgorica.

Pored navedenog, radi cjelishodnog sagledavanja činjeničnog stanja, ukazujemo na sljedeće:

- Željeznička infrastruktura Crne Gore AD je 30.06.2008. godine, zaključila Ugovor o zajedničkom ulaganju sa Preduzećem za telekomunikacije “Telekom Srbija” AD Beograd, kojim su definisana prava i obaveze između ova dva navedena akcionarska društva, nakon što je Željeznica Crne Gore raspisala javni poziv broj: 74/7 za izbor najpovoljnije ponude u otvorenom postupku javne nabavke za nabavku i postavljanje optičkog i energetskog kabla duž pruge Bar-Vrbnica, na koji je “Telekom Srbija” AD podnijelo ponudu, pa je izabran za najpovoljnijeg ponuđača, na osnovu čega je zaključen Ugovor o izgradnji, kojim su definisana prava i obaveze najpovoljnijeg ponuđača,

- Odbor direktora Željeznice Crne Gore AD, na sjednici održanoj 23.06.2008. godine, je donio Odluku broj 4281/7 kojom je dao saglasnost za potpisivanje ugovora, za nabavku i postavljanje optičkog i energetskog kabla duž pruge Bar-Vrbnica, gdje je definisano zajedničko ulaganje ugovornih strana i ostala međusobna prava i obaveze,
- Aneksom 1 Ugovora o zajedničkom ulaganju od 05.08.2008. godine, članom 1. je ugovoreno da sva prava i obaveze Željeznice Crne Gore iz osnovnog Ugovora o zajedničkom ulaganju prenose se na Željezničku infrastrukturu Crne Gore AD Podgorica, nakon sprovedenog restrukturiranja Željeznice Crne Gore, jer je Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica 09.07.2008. godine upisana u Centralni registra Privrednog suda u Podgorici,
- Aneksom 2 Ugovora o zajedničkom ulaganju, zaključen između Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica i “Telekom Srbija” AD Beograd i Društva za telekomunikacije “FiberNET” DOO Podgorica, između ostalog je definisano da je “Telekom Srbija” AD Beograd dana 03.12.2008. godine, osnovao “FiberNET” DOO Podgorica kao jednočlano društvo sa ograničenom odgovornošću u 100% vlasništvu “Telekom Srbija” AD Beograd, u cilju realizacije Ugovora o zajedničkom ulaganju, čime su sva prava i obaveze “Telekom Srbija” AD Beograd, iz Ugovora o zajedničkom ulaganju prenesena na “FiberNET” DOO Podgorica,
- Aneksom 3 Ugovora o zajedničkom ulaganju od 05.05.2009. godine, zaključen između Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica i “FiberNET” DOO Podgorica, definisana su prava i obaveze ugovornih strana članom 1. Aneksa 3., gdje je Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica saglasna da se na osnovu ovog Aneksa “FiberNET” DOO Podgorica, može uknjižiti u odgovarajuće javne knjige kao vlasnik 50%, izgrađenog optičkog i energetskog kabla, dok je “FiberNET” DOO Podgorica saglasno da se Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica, može uknjižiti u odgovarajuće javne knjige kao vlasnik 50% izgrađenog optičkog i energetskog kabla,
- Aneksom 4 Ugovora o zajedničkom ulaganju od 16.09.2009. godine, zaključen između Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica i “FiberNET” DOO Podgorica, definisana su prava i obaveze ugovornih strana, između ostalog, na način da će vlasništvo nad energetskim kablom biti upisano 100% kao vlasništvo Željezničke infrastrukture Crne Gore AD Podgorica,
- Aneksom 5 Ugovora o zajedničkom ulaganju od 16.04.2010. godine, zaključen između Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica i “FiberNET” DOO Podgorica, definisana su prava i obaveze ugovornih strana, između ostalog, u dijelu korišćenja prostora u objektima Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica.

Nadalje, Zakonom o željeznici, koji je lex specialis u ovoj oblasti, članom 20 stav 2 propisano je da se u pružnom pojasu mogu postavljati kablovi, električni vodovi niskog napona za osvjetljavanje, telegrafske i telefonske vazdušne linije i vodovi, postrojenja, vodovodni, kanalizacioni, cjevovodi i slični objekti i postrojenja na osnovu saglasnosti Organa uprave koja se izdaje na osnovu mišljenja upravljača infrastrukture, a članom 32 st. 1, 2, 3 i 6 propisano je da za korišćenje infrastrukture, korisnik infrastrukture plaća naknadu za: pružni pojas, zemljište koje pripada infrastrukturi, poslovni prostor (otvoreni i zatvoreni). Stavom 6 ovog člana propisano je da visinu i način plaćanja naknade utvrđuje Vlada.

Dakle, Zakonom o željeznici utvrđen je pravni osnov za donošenje Odluke o visini mjesečne naknade za korišćenje pružnog pojasa i zemljišta koje pripada infrastrukturi i poslovnog prostora. Postupajući na navedeni način smatramo da Vlada Crne Gore nije prekoračila svoja ovlašćenja u pogledu određivanja visine i načina plaćanja predmetne naknade.

Pored navedenog, ukazujemo da je konfiguracija terena na kojoj se nalazi javna mreža pruga u Crnoj Gori veoma složena i jedna od najtežih u Evropi (25 promila mjerodavni pad,

desetine mostova, tunela, kosina i drugih pružnih objekata) i da održavanje pruga zahtijeva velika finansijska sredstva i angažovanje specijalizovanih stručnih službi. Permanentno održavanje pružnog pojasa direktno se odražava i na ispravnost pružnih kablova i optičke infrastrukture, te su stoga potrebna dodatna sredstva, koja se obezbjeđuju i od naknada za korišćenje infrastrukture.

Takođe, ukazujemo da je Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, kao resorno ministarstvo, pripremilo novi Zakon o željeznici, koji će narednih dana biti stavljen na javnu raspravu i koji ima za cilj da unaprijedi zakonski tekst i otkloni nedostatke koji su prepoznati u njegovoj praktičnoj primjeni, uključujući i način korišćenja željezničke infrastrukture i plaćanje naknada, radi jasnog i preciznog uređivanja odnosa koji su nastali sa pravnim licima, koja su vršila ulaganja u željezničku infrastrukturu.

S poštovanjem,

MINISTAR,

Osman Nurković

Prilog:

- rješenje Ustavnog suda broj: U-II br. 52/18 od 30. oktobra 2019. godine